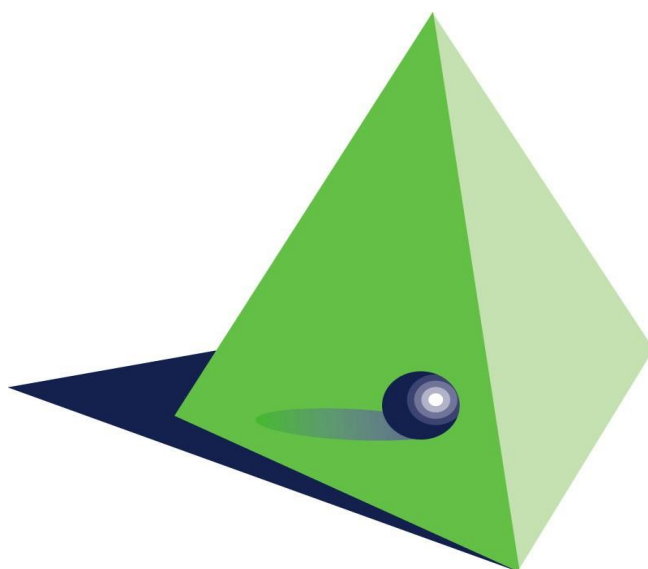

J A A R V E R S L A G 2 0 1 7

Lerende Regio
Arnhem e.o.

Inhoudsopgave

- Inleiding

- Overstapprojecten v(s)o-mbo
  - Sluitende Keten
  - Uitval&Switch-monitor
  - Warme overdracht
  - Met perspectief van havo4 naar mbo
  - Digitaal Doorstroomdossier (DDD)
  - Oriëntatie op het mbo

- VSV projecten
  - Aanpak overbelaste jongeren in het vo
  - LOB in het vo
  - Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in kwetsbare positie
  - Aanpak overbelaste jongeren in het mbo

- VSV cijfers

- Financiële kaders

- Bijeenkomsten

- Ten slotte
Erika Diender, voorzitter LRA

Inleiding

Hierbij sturen wij u het jaarverslag 2017 van de Lerende Regio Arnhem.

Het jaar 2017 werd gedomineerd door twee thema's.

Net zoals in voorgaande jaren spelen de overstapprojecten vo-mbo een belangrijke rol in de activiteiten van de LRA. Zowel het programmamanagement en de projectcoördinatoren als het netwerk van interne coördinatoren hebben zich bezig gehouden met het evalueren, bijstellen en uitvoeren van deze voor de overstap belangrijke projecten met als doel Voortijdig School Verlaten (VSV) zoveel mogelijk te voorkomen.

Daarnaast was 2017 het eerste kalenderjaar van het vierjarig convenant ter voorkoming van maatschappelijke uitval van jongeren. Van de zes projecten die in RMC Arnhem-Nijmegen subregio Arnhem zijn opgezet, vallen de vier onderwijsprojecten onder het programmamanagement van de LRA. Deze projecten hebben tot doel om VSV te voorkomen door maatregelen te nemen in zowel vo als mbo. Centraal hierin staan het maken van de juiste keuzes en het ervoor zorgen dat de leerlingen niet uit het onderwijs verdwijnen. De projecten Schakelpunt Onderwijs-Arbeid en Verzuim 18+ vallen onder de verantwoordelijkheid van de gemeenten in ons RMC-gebied en maken daardoor geen deel uit van dit LRA-jaarverslag.

In tegenstelling tot vorige jaren heeft het programmamanagement ertoe besloten het verslag bondig en zakelijk te houden en het uitsluitend digitaal te versturen. Uiteraard zullen we ervoor zorgen dat het ook op de website (die overigens in de komende tijd vernieuwd wordt) gepubliceerd wordt.

Voor vragen en/of verdere informatie kunt u contact opnemen met:

Gabriella Wintering, programmamanager	(g.wintering@lerenderegioarnhem.nl)
John van der Meer, programmamanager	(j.vandermeer@lerenderegioarnhem.nl)
Virginia Rozenblad, projectsecretaresse	(v.rozenblad@arentheemcollege.nl)

Kantooradres (op donderdagen):
IJsellaan 89 (Leerpark Presikhaaf)
6822 DM Arnhem
026 3629152

Overstapprojecten v(s)o-mbo

De overstapprojecten draaien in essentie al sinds jaar en dag en hebben als doel om de overstap van vo/vso naar mbo zo voorspoedig en gecontroleerd mogelijk te laten verlopen. Elk jaar worden de projecten inhoudelijk en financieel geëvalueerd in een bijeenkomst tussen de projectcoördinatoren en het programmamanagement. Dit resulteert in een besluit over het voortzetten van elke project, al dan niet in gewijzigde vorm.

Met ingang van 2017 valt de financiering van de projecten DDD, H4>mbo en Verbeterde Keuze-oriëntatie onder de begroting van de LRA. De overige overstapprojecten worden vergoed vanuit het budget voor de VSV-projecten via RMC.

Sluitende Keten

Een projectgroep, bestaande uit ambassadeurs van het mbo, RBL en LRA, heeft de overstap van 2212 leerlingen uit 21 v(s)o-scholen naar 4 mbo-scholen binnen de LRA geregistreerd en gemonitord. Het project, dat deel uit maakt van de al jaren bestaande overstapprojecten Schakels in de Keten, staat onder het projectcoördinaat van Marc Gardien. Het doel is tweeledig: voorkomen dat jongeren ongezien en onbedoeld uit het onderwijs verdwijnen en het ondersteunen van de overstappers die een steuntje in de rug nodig hebben. 96,5 % studeert verder op een mbo- of vo-school. Een uitgebreid resultaatverslag is breed verspreid en nog steeds op aanvraag beschikbaar.

Dit project heeft zijn waarde en onmisbaarheid bewezen. In 2018 zal bekeken moeten worden of in 2019 leerlingen vanuit PRO en leerlingen die van onderwijs naar arbeid overstappen, in dit project worden opgenomen.

Uitval&Switch-monitor

In het kader van de bestrijding van VSV levert de U&S-monitor aan vmbo-scholen en aan mbo-scholen een overzicht van uitvallers en switchers tijdens het eerste leerjaar en het begin van het tweede leerjaar op het mbo. Het overzicht is twee maal per jaar aangeleverd: februari/maart voor leerjaar 1 en oktober/november voor leerjaar 2.

De overzichten bieden data op schoolniveau en op LRA-niveau.

In 2018 blijft het gebruik van de aangeleverde data op zowel het niveau van de onderscheiden onderwijsinstellingen als van de LRA als geheel punt van aandacht.

Warme overdracht

Het doel van de "Warme Overdracht" is om jongeren die het VMBO verlaten met behulp van mondelinge en/of schriftelijke informatie te begeleiden bij hun instroom in het MBO. Via deze informatie worden specifieke begeleidingsaspecten toegelicht waarmee in het vervolgonderwijs van de leerling rekening gehouden kan worden.

Middels een kwantitatief overzicht maken we inzichtelijk welke leerlingen uit het VMBO door wie worden aangemeld voor WO bij het MBO, analyseren of dit ook de leerlingen zijn die passen in de criteria zoals beschreven voor WO en beschrijven of en hoe de Warme Overdracht resulteert in extra begeleidingsafspraken voor een budget van € 2970,--. In de bijeenkomsten van het netwerk van Interne Coördinatoren wordt de warme overdracht tegen het licht gehouden.

In het komend jaar wordt wenselijkheid en noodzakelijkheid van het in stand houden van dit project kritisch bekeken, mede in het licht van het nieuwe vsv-project Start & Go Mbo.

Met perspectief van havo4 naar mbo

Doel van het project is om leerlingen, die tot de groep potentiële uitvallers in havo4 behoren, een kort maar gedegen oriëntatieprogramma aan te bieden, dat leidt tot een robuuste sector- of domeinkeuze op het niveau dat het beste bij hem of haar past. Van 8 scholen hebben zich 45 leerlingen aangemeld, waarvan uiteindelijk 33 leerlingen deelgenomen hebben aan dit project. Na voorlichting, intake, oriëntatie en eindgesprekken zijn 20 leerlingen overgestapt naar mbo/vavo. Een cijfermatige uitwerking per deelnemende school is bij het programmamanagement verkrijgbaar.

De verwachting is dat het aantal leerlingen dat de komende jaren gebruik zal maken van dit project, zeker niet zal afnemen, mede onder invloed van Passend Onderwijs en de opwaartse ontwikkeling in de adviezen van het primair onderwijs.

Digitaal Doorstroomdossier (DDD)

Het uiteindelijke doel van alle overstapprojecten is om VSV (voortijdig schoolverlaten) te voorkomen. Het is belangrijk dat leerlingen in het vmbo zich in het kader van loopbaanoriëntatie (LOB) verdiepen in de keuze voor beroep en vervolgopleiding. Dat gebeurt op diverse manieren. In het DDD (Digitaal Doorstroomdossier) dient de leerling zijn keuze voor de vervolgopleiding te beschrijven en verantwoorden. Het DDD moet ingevuld zijn door alle vmbo leerlingen uit de LRA-scholen die zich aanmelden bij de LRA-mbo's. Over de hele linie zijn de gebruikers (leerlingen, decanen, intakers) tevreden over het DDD. 84% van de 2239 LRA-leerlingen hebben een volledig DDD ingevuld (de anderen zijn naar de havo of naar een niet-LRA mbo gegaan). De projectgroep monitort landelijke ontwikkelingen op het gebied van DDD bij Intergrip.

In het komend jaar zal de functie van het DDD bij zowel de aanmelding als bij het communiceren van het loopbaandossier van vmbo naar mbo punt van aandacht zijn.

Oriëntatie op het mbo

Een bewuste oriëntatie op het mbo tijdens het keuzeproces in het vmbo vermindert de kans op voortijdig schoolverlaten. Binnen het project Verbeterde Keuze-oriëntatie worden oriëntatiedagen op het mbo (week 48 voor leerjaar 4 en week 10 voor leerjaar 3 (met een uitloop voor basisberoeps leerlingen van een maand) georganiseerd. Daarnaast is een tweedaagse mbo-scholenmarkt georganiseerd op het Olympus College.

De deelname van leerjaar 3 aan oriëntatiedagen bedroeg 32% en van leerjaar 4 42%. Dit is significant hoger dan elders in den lande (bron Intergrip). De gemiddelde tevredenheidsbeoordeling is ca. 7,5.

Bij de scholenmarkt bezochten 3750 leerlingen en ouders de stands en presentaties. De waardering van bezoekers en standhouders ligt tussen 7,5 en 8.

De samenwerking tussen vo en mbo in onze regio is sterk bepalend voor het succesvolle verloop.

In het komend jaar streven we ernaar dat zowel de decanengroep als de directeurs van de LRA-scholen het programma Keuze-oriëntatie tegen het licht houden onder het motto: "Doen we de nog juiste dingen en kan het nog beter"?

VSV projecten

Dit jaar is het eerste van een nieuwe vierjarige convenantperiode (2017-2020) waarbinnen een aantal projecten worden georganiseerd om voortijdig schoolverlaten en maatschappelijke uitval van de jongeren in onze regio aan te pakken. Hiervoor krijgt contactschool Rijn IJssel elk jaar per project een geldbedrag van de overheid.

Het gaat hier om:

- Aanpak overbelaste jongeren in het vo (voorkomen en aanpak van thuiszitters)
- Loopbaan Oriëntatie en Begeleiding in het vo (innovatie)
- Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in kwetsbare positie
- Aanpak overbelaste jongeren in het mbo (voorkomen van uitval)
- Sluitende Keten (monitoren van overstappers onderwijs-onderwijs en onderwijs-werk) is besproken bij de Overstapprojecten.

Een Programmamanagementgroep, waarin de LRA, de gemeente en de contactschool (Rijn IJssel) participeren zal zorgdragen voor de inhoudelijke en financiële aansturing van deze projecten.

Deze projecten hebben inmiddels een start gemaakt. Hieronder volgt een overzicht van de project doelen, opbrengsten tot nu toe en het budget en de uitputting hiervan in 2017.

Aanpak overbelaste jongeren in het vo/thuiszittersproject

In samenwerking met het Onderwijsloket van SWV Passend Onderwijs 25-06 voert Scala Onderwijsadvies het thuiszittersproject uit. In 2017 waren twee verzuimcoaches actief die op in totaal 51 leerlingen actie ondernomen hebben. De scholen binnen de regio zijn op de hoogte gesteld van het project en in het zorgplatform en andere gremia van de LRA (bijv. Bestuurlijk Platform) is het project gepresenteerd. Leerlingen worden aangemeld door het Onderwijsloket van het SWV. Op deze wijze wordt de link gelegd met Passend Onderwijs. Tevredenheid is er o.a. over het aantal aanmeldingen, werkwijze coaches, resultaten, samenwerking met het Onderwijsloket. Voor het komend jaar zijn aansluiting met andere projecten, samenwerking met wijkcoaches en aanleverende scholen aandachtspunten. Er is een uitgebreide analyse gemaakt van de groep aangemelde leerlingen en van de resultaten. Op een budget van € 150.000 is er sprake van ruim € 4.000 onderbesteding, die in het komend jaar ingezet kan gaan worden.

LOB in het VO

De doelstelling van dit project is om een stevig, doorlopend LOB-programma in de LRA-scholen te realiseren. Wij willen dit in grote lijnen bereiken door:

1. Versterken van doorlopende begeleidingslijnen bij overgangen tussen schoolsoorten binnen de LRA.
2. Versterken expertise kartrekkers LOB en decanen.
3. Verstevigen borging LOB bij de aangesloten LRA-scholen.

In samenwerking met LOB@school werden in het kader van dit project een doorstartmiddag en twee LOB-ontwikkelmiddagen georganiseerd voor kartrekkers LOB van alle LRA-scholen. In deze bijeenkomsten werd van gedachten gewisseld en afspraken gemaakt over onderwerpen zoals loopbaandossier, DDD en keuze-oriëntatie.

Daarnaast werden de voorbereidingen gepleegd voor de train-de-trainer loopbaanreflectiegesprekken en een bijeenkomst van LRA-directeuren over het onderwerp LOB.

Helaas werd van het aanbod om peer-to-peer bijeenkomsten te organiseren, nauwelijks gebruik gemaakt.

Er is een goede basis gelegd om te komen tot een eensluidende LOB-visie binnen de LRA.

Op een budget van € 10.000 is er sprake van een onderbesteding van ruim € 3800, voor een deel verklaarbaar omdat het projectcoördinaat ingevuld is door het programma-management. Uiteraard wordt dit saldo overgeheveld naar 2018.

Aansluiting onderwijs – onderwijs voor jongeren in een kwetsbare positie

Dit project wordt uitgevoerd onder de naam: Start and go mbo.

Het doel is te komen tot een ontwikkeling en implementatie van een passend aanbod voor de vmbo-doelgroep 'jongeren in een kwetsbare positie', zodat zij succesvol kunnen zijn in het mbo.

Het project baseerde zich weliswaar op pilots in de Sluitende Keten en een project Overstap vso-mbo, maar het vernieuwende karakter vereiste een gedegen voorbereiding en opstart.

Puntsgewijs zijn de volgende opbrengsten behaald:

- Er is een selectie van aanbevelingen uit relevante bestaande onderzoeken.
- De huidige criteria voor een mbo-student staan op papier.
- Er is een beschrijving van de doelgroep.
- Er is overzicht m.b.t. het aanbod voor de doelgroep in de regio (educatieve kaart/sociale kaart)
- De 'Best Practices' van Nederland m.b.t. een passend aanbod voor de doelgroep zijn in kaart gebracht.
- Er is een website van het project 'Start and Go mbo' dat toegankelijk is voor alle betrokkenen bij de doelgroep.
- Er is rapportage (onderzoeksresultaten en aanbevelingen) van het onderzoek naar ongeveer 20 overstappers uit de doelgroep: van onderwijs naar het mbo, schooljaar 2017/2018.
- Er is een raamwerk dat gebruikt kan worden bij de organisatie van werkateliers met de Critical Friends.
- Het Projectplan is compleet.
- De studiereis is voorbereid en wordt achteraf verwerkt.

Van het budget van € 200.000 is € 111.710 verbruikt. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2018.

Aanpak overbelaste jongeren mbo

Op de vier mbo's in de LRA worden deelprojecten georganiseerd om voortijdig schoolverlaten van kwetsbare jongeren tegen te gaan. Door het verschil in omvang van de scholen is er uiteraard ook een verschil in budgettering.

Verdeelsleutel Mbo 2017-2020

School	Verdeelsleutel	€
RIJ	73,00	€ 182.500,00
Astrum	17,00	€ 42.500,00
Helicon	7,00	€ 17.500,00
Aeres	3,00	€ 7.500,00

Astrum College

Op deze school wil men de kans op uitval van overbelaste of kwetsbare jongeren zoveel mogelijk terugdringen door het aanbieden van een geïntegreerd ondersteuningsaanbod, zo dicht mogelijk bij de school- en leeromgeving van de student.

Resultaten:

Van jan'17 tot sept'17 zijn er 59 studenten aangemeld in het trainingscentrum.

Van sept'17 t/m dec'17 zijn er 25 studenten aangemeld in het trainingscentrum.

In 2017 heeft de school € 47.485 ontvangen. De overbesteding wordt in de volgende jaren verevend.

Rijn IJssel

Rijn IJssel stelde zich allereerst tot doel om te komen tot een analyse en verdieping van de 21% daling VSV in schooljaar 2015-2016. Wat waren succesfactoren en waar kan het beter?

Ingezet werd op:

- Extra monitoring en controle op ziekteverzuim
- Samenwerking met Pactum Jeugdzorg
- Investeren doorlopende GGD programma Less & More

Van het beschikbare budget werd € 52.715 ingezet. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2018.

Helicon Velp

De school zet in op adequate verzuimregistratie, handhaving en motiverende gespreksvoering met veelal overbelaste leerlingen door mentoren en verzuimconsulenten. Voor de startopleiding gespreksvoering, inventarisatie doelgroep en het beschikbaar houden van de gespreksvoerders heeft de school het budget van € 17.500 volledig uitgeput.

Aeres Velp

De problematiek van de leerlingen die worden gehinderd bij het leren/volgen van hun opleiding, probeert de school inzichtelijk te krijgen. De leeromgeving van deze studenten wordt beïnvloed. Dit gebeurt op twee manieren: click systeem en onderzoek naar behoeften door studenten hbo.

Projectplan, voorbereiding clicksysteem en werving hbo studenten voor onderzoek.

Van de € 7.500 is € 1.665 verbruikt. Het resterende bedrag wordt overgeheveld naar 2018.

VSV cijfers

De landelijke VSV cijfers voor 2016-2017 zijn nagenoeg gelijk aan 2015-2016 .

In de regio Arnhem Nijmegen is het aantal vsv-ers in de onderbouw van het vo nagenoeg gelijk gebleven (stijging van 0,03%). In de bovenbouw van het vo was er een daling te zien van 0,28 %. De ontwikkeling steekt gunstig af ten opzichte van de landelijke ontwikkelingen. Op niveau 1 mbo is er in de regio een daling van ruim 8,5%. Mbo 2 liet een stijging zien van 1%; niveau 3 0,37%; niveau 4 0,68%. Helaas wordt de vsv-norm nog niet gehaald.

Bij de gemeentes vallen logischerwijze de steden Arnhem en Nijmegen op in zowel absolute aantallen als percentages; Rheden, Zevenaar en Westervoort vallen percentsgewijs ook op.

Op de LRA-scholen zijn er op het vo enkele incidentele uitschieters te zien: het gaat in het vo uiteraard om verhoudingsgewijs kleine aantallen. De mbo's hebben moeite om de landelijke streefnorm te halen. Vooral het percentage van de vsv-ers op de bol-opleidingen vallen in negatieve zin op.

Kortom: genoeg werk aan de winkel!

Voor details verwijzen we naar de factsheet RMC Arnhem-Nijmegen van het ministerie van OC&W.

Financiële kaders

De LRA ontvangt via de contactschool (Rijn IJssel) subsidies voor het VSV-programma voor het voortgezet onderwijs en de overstap naar het Mbo 2017-2020.

Vanaf 2017 wordt er voor hiervoor genoemde projecten jaarlijks € 1.106.435 ontvangen.

De LRA-organisatie wordt bekostigd door contributies van de leden. Elke school draagt op die manier bij aan de kosten, die worden gemaakt om de inhuur van de programmamanagers en het programmasecretariaat te vergoeden, het kantoor te huren, om de ICT-systemen te laten draaien, maar ook om de inzet van de interne LRA-coördinatoren te belonen. Daar een belangrijk deel van het werk bestaat uit het managen van het VSV-programma, wordt hiervoor jaarlijks een vergoeding van € 20.000 ontvangen uit de regionale VSV-programmamiddelen.

Het budget van de LRA (voor de LRA-organisatie en de LRA-projecten) bedraagt dit jaar ruim € 174.000.

Zoals elk jaar wordt de financiële verantwoording door het Programmamanagement gedaan aan het Dagelijks Bestuur en het Bestuurlijk Platform. De daarbij behorende onderleggers maken deel uit van de vergaderstukken.

Bijeenkomsten

De bijeenkomsten van de interne coördinatoren vormen de “backbone” van de LRA. Het gezelschap bestaat uit 26 interne LRA-coördinatoren van de deelnemende vmbo- en mbo-scholen, aangevuld met vertegenwoordigers van ketenpartners zoals het RBL. Het belangrijkste doel van deze netwerkbijeenkomsten is om een goede relatie op te bouwen en te onderhouden tussen de vmbo- en vbo-scholen in onze Lerende Regio. Dat doel hebben we ruimschoots bereikt.

In 2017 is het netwerk vijf keer op wisselende locaties bijeen geweest. In inspirerende vergaderingen hebben we elkaar geïnformeerd, is gereageerd, werd gediscussieerd, hebben we instrumenten ontwikkeld en in algemene zin volop gecommuniceerd. Uiteraard kwam in elke bijeenkomst het aansluitingsproject Schakels in de Keten aan bod waarbij noodzakelijke informatie vanuit de projectleiding en input vanuit de interne coördinatoren elkaar afwisselden.

Daarnaast zijn we dit jaar extra ingegaan op project plan LOB, profielen vmbo scholen, herindeling entree en niveau 2 opleidingen Rijn IJssel en welke mogelijkheden SBB biedt voor vmbo leerlingen in het kader van LOB.

Het Dagelijks Bestuur van de LRA heeft (volgens planning) vijf keer vergaderd.

Het Bestuurlijk Platform is door omstandigheden slechts één keer bijeengeeweest. Het streven is om elk kalenderjaar minimaal twee maal te vergaderen.

Ten slotte

De LRA in 2017:samenwerken in een breder verband aan betere aansluiting tussen scholen en het bestrijden van voortijdig schooluitval.

Door: Erika Diender, voorzitter LRA

In het jaarverslag van 2016 is aangegeven dat zowel beleidsmatig als bestuurlijk de opdracht van de LRA is verschoven. 2017 is het eerste volle jaar geweest waarin wij met deze gewijzigde opdracht hebben gewerkt.

Hoe ziet die opdracht van de LRA er ook alweer uit?

De LRA stelt zich ten doel een samenwerkingsnetwerk te zijn voor verbetering van de aansluiting van voortgezet onderwijs op middelbaar beroepsonderwijs in de regio. Daarnaast is de LRA (regionaal) Partner bij het bestrijden van voortijdig schoolverlaten (en in het verlengde daarvan: maatschappelijke uitval), namens het vo- en mbo-onderwijs.

Samen met de betrokken scholen en gemeenten hebben we het bestuurlijk overleg ingericht en hebben de projecten, onder aansturing van een gezamenlijke programmagroep, gestalte gekregen. In 2017 vielen alle puzzelstukjes steeds meer op hun plek en werd het mogelijk de voortgang op de verschillende projecten gezamenlijk te monitoren.

Door veel mensen in de scholen is hard gewerkt aan de projecten en zijn er mooie stappen gezet. De programmagroep heeft gewerkt aan de gezamenlijke aansturing van alle projecten en over de LRA projecten is door het programmamanagement met regelmaat verantwoording afgelegd aan het dagelijks bestuur en het gehele bestuurlijk platform van de LRA.

De mooiste momenten ontstonden wanneer we echt zichtbaar konden maken op welke manier collega's met hart en ziel werken aan het behoud van leerlingen binnen de scholen zodat hun verdere ontwikkeling vorm kan krijgen en er zo min mogelijk achterstand op wordt gelopen.

Mijn dank gaat dan ook uit naar al die mensen die zich binnen deze projecten hard hebben gemaakt voor de meer dan goede zaak waar de LRA voor staat. Naast al het werk in de scholen voor de leerlingen vormen zij de extra ondersteuning die ervoor kan zorgen dat minder leerlingen uitvallen of de verkeerde keuzes maken in hun schoolloopbaan. We weten waar we het voor doen!